Oświadczenie złożone
przez senatora Stanisława Pawlaka
na 59. posiedzeniu Senatu
w dniu 21 maja 2026 r.

Oświadczenie skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Stefana Krajewskiego

Szanowny Panie Ministrze!

W ostatnich latach coraz częściej podnoszony jest przez właścicieli zwierząt domowych problem częstotliwości szczepień psów i kotów w Polsce, szczególnie w zestawieniu z praktykami stosowanymi w innych krajach europejskich oraz poza Europą. Do mojego biura senatorskiego napływa coraz więcej sygnałów od właścicieli zwierząt domowych, lekarzy weterynarii oraz organizacji zajmujących się ochroną zwierząt, wskazujących na poważne wątpliwości dotyczące zasad i częstotliwości szczepień psów i kotów w Polsce. Obecnie w naszym kraju w praktyce funkcjonuje model corocznych szczepień, który w wielu przypadkach nie znajduje jednoznacznego uzasadnienia w aktualnej wiedzy naukowej ani w standardach stosowanych w innych państwach europejskich, ale także poza Europą. W licznych krajach Unii Europejskiej, w Stanach Zjednoczonych czy w Kanadzie szczepienia przypominające – poza obowiązkowym szczepieniem przeciwko wściekliźnie – wykonywane są rzadziej, często co 2 lub 3 lata, w powiązaniu z rzeczywistą potrzebą i oceną ryzyka. Tymczasem w Polsce od lat utrwalony jest schemat, który budzi uzasadnione pytania o jego zasadność, proporcjonalność oraz zgodność z aktualnymi wytycznymi naukowymi. Powstaje wrażenie, że mamy do czynienia nie z podejściem opartym na wiedzy i indywidualizacji, lecz z rutyną systemową, która nie była od lat poddawana rzetelnej rewizji. Niepokój budzi również brak przejrzystej, powszechnie dostępnej informacji dla właścicieli zwierząt właśnie w zakresie realnego czasu utrzymywania się odporności poszczepiennej, różnic pomiędzy szczepieniami podstawowymi a dodatkowymi, możliwości dostosowania kalendarza szczepień do trybu życia zwierzęcia.

W związku z powyższym zwracam się do pana ministra z wnioskiem o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Na jakiej podstawie prawnej utrzymywany jest w Polsce dominujący model corocznych szczepień zwierząt domowych?
2. Czy ministerstwo dysponuje aktualnymi analizami porównawczymi dotyczącymi praktyk szczepień w innych krajach oraz ich wpływu na sytuację epidemiologiczną?
3. Dlaczego polskie rekomendacje nie zostały dotychczas w pełni dostosowane do międzynarodowych standardów dopuszczających dłuższe odstępy między szczepieniami?
4. Czy planowane są zmiany w wytycznych krajowych, które wprowadzą obowiązek lub rekomendację indywidualizacji programu szczepień?
5. W jaki sposób ministerstwo zamierza zapewnić właścicielom zwierząt rzetelną i transparentną informację w tym zakresie?

Podkreślam, że kwestia ta nie dotyczy wyłącznie komfortu właścicieli zwierząt, ale także wiarygodności systemu opieki weterynaryjnej oraz zaufania obywateli do zaleceń instytucji publicznych. Brak aktualizacji standardów na podstawie najnowszej wiedzy naukowej może prowadzić do utrwalania praktyk, które są postrzegane jako nieuzasadnione lub nadmierne. Zasadne wydaje się podjęcie debaty nad aktualizacją zaleceń w tym zakresie tak, aby były one zgodne z najnowszą wiedzą naukową, a jednocześnie zapewniały najwyższy poziom bezpieczeństwa zdrowotnego zwierząt i ludzi.

Oczekuję jasnego stanowiska ministerstwa oraz podjęcia konkretnych działań zmierzających do ujednolicenia polskich wytycznych z nowoczesnymi standardami międzynarodowymi.

Stanisław Pawlak